

LIIKENNEVALIOKUNNAN LAUSUNTO 21/2002 vp

Hallituksen esitys laiksi autoverolain muuttamisesta

Valtiovarainvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 8 päivänä tammikuuta 2003 lähettäessään hallituksen esityksen autoverolain muuttamisesta (HE 271/2002 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi valtiovarainvaliokuntaan samalla määrännyt, että liikennevaliokunnan on annettava asiasta lausunto valtiovarainvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa on ollut kuultavana
- vanhempi hallitussihteeri Heikki Kuitunen, valtiovarainministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan autoverolakiin tehtäväksi Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen antaman ratkaisun edellyttämät muutokset käytettynä maahan tuotavien ajoneuvojen veron määräämisessä. Samalla tehtäisiin eräitä muutoksia uusien ajoneuvojen verotukseen.

Sekä uusien että käytettynä maahan tuotavien henkilöautojen verotus perustuisi vastaavan auton yleiseen kuluttajahintaan Suomessa. Muut autoveron alaiset ajoneuvot verotettaisiin edelleen tuontihintaan perustuvalla veromallilla, kuitenkin korjattuna yhteisöoikeuden edellyttämällä muutoksilla. Uusista henkilöautoista kannettavaa autoveroa alennettaisiin nykyiseen verrattuna keskimäärin noin kuudenneksellä, jolloin autoveron osuus auton verollisesta kuluttajahinnasta alenisi keskimäärin noin 25 prosenttiin. Eri hintaluokkiin kuuluvien ajoneuvojen

keskinäiseen verokohteluun ei tehtäisi olennaisia muutoksia. Bensini- ja dieselkäyttöisten autojen keskinäinen verokohtelu säilytettäisiin niin ikään ennallaan. Käytettynä maahan tuotavista ajoneuvoista kannettavan veron suuruus alenisi tuomioistuimen ratkaisussa edellytetyllä tavalla. Tämän lisäksi myös käytettyjen henkilöautojen veroa alennettaisiin vastaavalla tavalla kuin uusienkin henkilöautojen veroa. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu. Eräiltä osin lakia sovellettaisiin jo 1 päivästä tammikuuta 2003 alkaen siten, että lain voimaantulon jälkeen verotusta voitaisiin oikaista tästä lukien uuden lain mukaiseksi. Käytettyjen ajoneuvojen verotusta oikaistaisiin 1 päivästä tammikuuta 1999 alkaen tämän lain mukaiseksi.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Autoverolain 3 §:ssä säädetään, että ajoneuvosta, jossa 50 prosenttia tai enemmän sen osista on vaihdettu ja josta aikaisemmin on kannettu vero uutena, on suoritettava uudelleen vero ensi kertaa käyttöön otettavana tai rekisteröitävänä ajoneuvona, jos sitä käytetään osien vaihdon jälkeen. Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että ajoneuvo aina verotettaisiin uudelleen, jos itse kannettava kori vaihdetaan. Prosenttiosuuden laskemisesta ehdotetaan määrättäväksi liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

Valiokunta viittaa tässä yhteydessä hallituksen esityksestä ajoneuvolaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi antamaansa mietintöön LiVM 19/2002 vp — HE 141/2002 vp. Ajoneuvolain (1090/2002) 7 §:n mukaan ajoneuvo on esitettävä rekisteröintikatsastukseen ja se on merkittävä rekisteriin rakennettuna ajoneuvona tai rakennettuna ja muutettuna ajoneuvona, jos ajoneuvon alkuperäisistä osista vaihdetaan 50 prosenttia tai enemmän. Pykälässä on säännös siitä, että rakennetun ajoneuvon autoverosta säädetään autoverolaissa (1482/1994). Hallituksen esityksessä HE 141/2002 vp todetaan ajoneuvolain 7 §:n perusteluissa, että rakentamiskieltoa perustellaan välttämättömiksi katsotuilla turvallisuus- ja ympäristötarpeilla eikä ole syytä sallia autoja huononnettavaksi säännösten edellyttämästä tasosta. Ajoneuvolain 7 §:n 1 momentin yhteydessä, jonka mukaan rakennetun ajoneuvon autoverosta säädetään autoverolaissa, valiokunta on korostanut, että autoverolakia tulisi soveltaa ja tarkistaa siten, että ajoneuvo ei joudu ylimääraisten veroseuraamusten kohteeksi vain sen vuoksi, että sen liikenneturvallisuutta on parannettu osilla, joista veroa on jo maksettu ja jotka ovat omiaan parantamaan liikenneturvallisuutta. Valiokunta kiinnittääkin tässä yhteydessä huomiota turvallisuusnäkökohtiin ja katsoo, että liikenne- ja viestintäministeriön prosenttiosuuden laskemista säätelevällä asetuksella tulee säätää, että ei tule ottaa huomioon vaihdettavia kulutusosia, joiden vaihtaminen on välttämätöntä liikenneturvallisuuden vuoksi tai jotka pa-

rantavat ajoneuvon liikenneturvallisuusominaisuuksia. Tällaisia osia ovat esimerkiksi lisävalot, iskunvaimentajat ja jarrut. Tämän vuoksi liikennevaliokunta esittää, että valtiovarainvaliokunta ehdottaisi hyväksyttäväksi lausuman, jossa edellytetään

liikenne- ja viestintäministeriön antavan asetuksen, jonka mukaan autoverolain 3 §:n mukaista prosenttiosuutta laskettaessa ei tule ottaa huomioon vaihdettavia kulutusosia, joiden vaihtaminen on välttämätöntä liikenneturvallisuuden vuoksi, tai osia, jotka parantavat ajoneuvon liikenneturvallisuusominaisuuksia.

Valiokunta kiinnittää myös huomiota ajoneuvolain 7 §:n perusteluissa mainittuihin ympäristötarpeisiin ja toteaa, että verotuksella voidaan ohjata liikennettä ympäristöystävällisempään suuntaan.

Autosta, jonka valmistusvuoden päättymisestä on autoveroilmoituksen tekemisen ajankohtana kulunut 25 vuotta tai enemmän, suoritettavasta verosta säädetään voimassa olevassa autoverolain 6 §:ssä. Nykyisen lain mukaan tällaisesta autosta suoritetaan veroa 30 prosenttia auton verotusarvosta. Lakiehdotuksen mukaan veron perusteena olisi auton markkinahinta ja veron määrää alennettaisiin ajoneuvon iän perusteella. Markkinahinta olisi joko se markkinahinta, joka ajoneuvolla on Suomessa, tai, ellei sen arvoa voida määrittää Suomen markkinoilta saataviin tietoihin perustuen, vastaavan ajoneuvon markkinahinta kansainvälisillä markkinoilla. Ajoneuvolain 24 § on muuttanut museoajoneuvolle asetettavaa ikärajaa 25 vuodesta 30 vuoteen. Uuden lain mukaan museoajoneuvona pidetään katsastustoimipaikan valtakunnallisen rekisteröidyn museoajoneuvojärjestön lausunnon perusteella museoajoneuvoksi hyväksymää ajoneuvoa, jonka valmistusvuoden päättymisestä on kulunut vähintään 30 vuotta ja joka on säilytetty alkupe-
räisessä kunnossa tai entistetty asianmukaisesti. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että mikäli maahan tuodaan kunnostettu hyvässä kun-

nossa oleva museoajoneuvo, joka harvinaisuutensa vuoksi on kallis, siitä maksettavasta verosta tulee uuden lain mukaan korkea.

Valiokunta painottaa, että se on mietinnössään LiVM 19/2002 vp katsonut, että autoverolakia tarkistettaessa tulisi samalla harkita, tulee-ko ajoneuvosta, jonka käyttöön ottamisesta on kulunut kolmekymmentä vuotta, periä autoveroa lainkaan. Uudistaen kantansa liikennevaliokunta esittää autoveron poistettavaksi museoajoneuvojen ja sellaisten ajoneuvojen osalta, joiden valmistusvuoden päättymisestä on kulunut vähintään 30 vuotta. Useimmiten museoajoneu-

voina rekisteriin merkittäviin harrasteajoneuvoihin kohdistettavalla autoverolla ei ole sanottavaa fiskaalista merkitystä. Onkin pikemmin oletettavissa, että autoveron poistamisella olisi harrastuksen elpyessä tuloveron ja erilaisten välilisten verojen kertymää lisäävä vaikutus.

Lausunto

Lausuntonaan liikennevaliokunta kunnioittavasti esittää,

että valtiovarainvaliokunta ottaa huomioon, mitä edellä on esitetty.

Helsingissä 10 päivänä tammikuuta 2003

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Erkki Pulliainen /vihr
vpj. Annika Lapintie /vas
jäs. Klaus Bremer /r (osittain)
Jyri Häkämies /kok
Erkki Kanerva /sd
Saara Karhu /sd
Marjukka Karttunen /kok
Risto Kuisma /sd

Eero Lämsä /kesk
Raimo Mähönen /sd
Tero Mölsä /kesk
Markku Rossi /kesk
Ismo Seivästö /kd
Timo Seppälä /kok
Harry Wallin /sd
Raimo Vistbacka /ps.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Mika Boedeker.